

มาตรฐานฉบับใหม่ ISO 14001: 2015

ทำไมต้องปรับปรุง ISO 14001?

ISO 14001: 2015 ถูกทบทวนและปรับปรุงเพื่อให้เหมาะสมกับแนวโน้มของสภาพการ ซึ่งได้แก่ความตระหนักที่เพิ่มขึ้นขององค์กรต่างๆ ต่อปัจจัยที่ทำให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือมีอิทธิพลต่อผลกระทบนั้น เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และบริบทที่แข่งขันกัน เป็นต้น อีกทั้งการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานนี้เพื่อให้เข้ากันกับมาตรฐานระบบการจัดการอื่นๆ ด้วย

ISO 14001:2015 มีการเปลี่ยนแปลงสำคัญๆ ในเรื่องอะไร?

ISO 14001:2015 มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ 7 ประการ

1. การจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นส่วนหนึ่งในกลยุทธ์ขององค์กร:

- ได้เพิ่มบทบาทในกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ โดยสนใจในการดำเนินการเพื่อลดความเสี่ยงและ/หรือใช้โอกาสให้เป็นประโยชน์

2. ความเป็นผู้นำ

- ผู้บริหารสูงสุดต้องแสดงให้เห็นถึงความเป็นผู้นำและความมุ่งมั่นที่เกี่ยวข้องกับระบบการบริหารสิ่งแวดล้อม

3. การปกป้องสิ่งแวดล้อม

- มีความมุ่งมั่นในการปกป้องสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การป้องกันมลพิษ (prevention pollution) และ ความมุ่งมั่นเฉพาะอื่นๆ (other specific commitments) ที่เกี่ยวข้องกับบริบทขององค์กร

- ความมุ่งมั่นเฉพาะอื่นๆ เพื่อปกป้องสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน (sustainable resource use) การบรรเทาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและปรับตัว (climate change mitigation and adaptation) และการปกป้องความหลากหลายทางชีวภาพและระบบนิเวศ (protection of biodiversity and ecosystems)

4. สมรรถนะด้านสิ่งแวดล้อม

- เพิ่มความตระหนักในสมรรถนะด้านสิ่งแวดล้อม โดยการเน้นนโยบาย

5. แนวคิดวัฏจักรชีวิต

- เพิ่มการควบคุมทางตรงและทางอ้อมต่อผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องตลอดวัฏจักรชีวิต

6. การสื่อสารที่ดีขึ้น

- มีกลยุทธ์ในการสื่อสารภายในและภายนอก รวมถึง stake holders สร้างกลไกเพื่อให้มีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

7. เอกสาร

- ตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี เช่น การใช้คอมพิวเตอร์ หรือ cloud

- เปลี่ยนการใช้คำว่า “documents” และ “records” เป็น “documented information”

หมายเหตุ เรียบเรียงจาก <http://www.iso.org/iso>

สรุปความสัมพันธ์ของข้อกำหนด ISO 14001:2015 กับ ISO 14001:2004

1-3. Introduction-Scope-Normative reference-Term and definitions

ISO 14001:2015		ISO 14001:2004	
Clause title	Clause number	Clause number	Clause title
Introduction	0	0	Introduction
Scope	1	1	Scope
Normative references	2	2	Normative references
Terms and definitions	3	3	Terms and definitions

4. Context of the organization บริบทขององค์กร

ISO 14001:2015		ISO 14001:2004		Guidance
Clause title	Clause number	Clause number	Clause title	
Context of the organization (title only) บริบทขององค์กร	4			
		4	Environmental management system requirements	
Understanding the organization and its context เข้าใจองค์กรและบริบทขององค์กร	4.1			New requirement. ต้องระบุบริบททั้งภายในและภายนอกที่ส่งผลกับองค์กร
Understanding the needs and expectations of interested parties เข้าใจความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย	4.2			New requirement. ให้ความสนใจใน Interested parties เช่น พนักงาน เพื่อนบ้าน ลูกค้า ผู้ถือหุ้น กรรมการบริษัท คู่แข่ง ผู้ออกกฎหมาย ฯลฯ ซึ่ง version เก่าสนใจเฉพาะองค์กร
Determining the scope of the environmental management system การกำหนดขอบข่ายระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม	4.3	4.1	General requirements	เพิ่มปัจจัยในการพิจารณา scope scope ต้องสามารถเปิดเผยต่อ interested parties
Environmental management system ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม	4.4	4.1	General requirements	ลงข้อกำหนดของ version เก่า เพิ่ม context ในการดำเนินการและรักษา EMS

5. Leadership ความเป็นผู้นำ

ISO 14001:2015		ISO 14001:2004		Guidance
Clause title	Clause number	Clause number	Clause title	
Leadership (title only)	5			New requirement. Top management ต้องความเป็นผู้นำและความมุ่งมั่น
Leadership and commitment ความเป็นผู้นำและความมุ่งมั่น	5.1			
Environmental policy นโยบายสิ่งแวดล้อม	5.2	4.2	Environmental policy	คงข้อกำหนดของ version เก่า เพิ่มความสำคัญของ context และ interested parties.
Organizational roles, responsibilities and authorities บทบาท ความรับผิดชอบและอำนาจหน้าที่ในองค์กร	5.3	4.4.1	Resources, roles, responsibility and authority	ไม่ระบุถึง management representative (s) แต่ยังคงให้กำหนดบทบาท ความรับผิดชอบและอำนาจหน้าที่ในองค์กร

6. Planning การวางแผน

ISO 14001:2015		ISO 14001:2004		Guidance
Clause title	Clause number	Clause number	Clause title	
Planning (title only) การวางแผน	6	4.3	Planning (title only)	
Actions to address risks and opportunities (title only) การดำเนินการเพื่อระบุความเสี่ยงและโอกาส	6.1			New requirement. ให้ระบุ Internal and external issues (4.1) และ the needs and expectations of its interested parties (4.2) ใช้หลักการใหม่ “risks and opportunities” ในการวางแผนต้องระบุ risk and opportunities ซึ่งเกี่ยวข้องกับ environmental aspects, compliance obligations และ other issues and requirements.
General ทั่วไป	6.1.1			

ISO 14001:2015		ISO 14001:2004		Guidance
Clause title	Clause number	Clause number	Clause title	
Environmental aspects ลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อม	6.1.2	4.3.1	Environmental aspects	ให้พิจารณา “ life cycle perspective” ในการระบุ aspects and impacts ชัดเจนในการพิจารณา abnormal and potential emergency situations
Compliance obligations ภาระหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติตาม	6.1.3	4.3.2	Legal and other requirements	คงข้อกำหนดของ version เก่า คำใหม่ที่ใช้แทน “legal and other requirements”
Planning action การวางแผนปฏิบัติการ	6.1.4			New requirement. วางแผนเพื่อดำเนินการกับ environmental aspects, compliance obligations and risks and opportunities.
Environmental objectives and planning to achieve them (title only) วัตถุประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม และการวางแผนเพื่อให้บรรลุผล	6.2	4.3.3	Objectives, targets and programme(s)	
Environmental objectives วัตถุประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม	6.2.1			ไม่ใช่คำว่า “ target” แต่ข้อกำหนดที่มีความหมายของ “targets” อยู่ใน 6.2.2 การกำหนด “ objectives” ให้พิจารณา risks and opportunities ที่ระบุไว้ด้วย ไม่จำเป็นต้องพิจารณา the views of interested parties ตาม version เก่า) เว้นแต่ compliance obligations เป็น needs and expectation of the interested parties. “objectives” ต้องถูก monitored, communicated and updated ตามความเหมาะสม
Planning actions to achieve environmental objectives การวางแผนปฏิบัติการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม	6.2.2			ใช้คำว่า “planning” แทน “programme” ต้องมีรายละเอียดของทรัพยากรที่ต้องการ และวิธีการที่จะบรรลุผล

7. Support การสนับสนุน

ISO 14001:2015		ISO 14001:2004		Guidance
Clause title	Clause number	Clause number	Clause title	
Support (title only) การสนับสนุน	7	4.4	Implementation and operation (title only)	ไม่มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ
Resources ทรัพยากร	7.1	4.4.1	Resources, roles, responsibility and authority	ข้อกำหนดเหมือนเดิมแต่แยกหัวข้อ
Competence ความสามารถ	7.2	4.4.2	Competence, training and awareness	ข้อกำหนดเหมือนเดิมแต่แยกหัวข้อ
Awareness ความตระหนัก	7.3			ข้อกำหนดเหมือนเดิมแต่แยกหัวข้อ
Communication (title only) การสื่อสาร	7.4	4.4.3	Communication	
General ทั่วไป	7.4.1			มีรายละเอียดของการวางแผนเพื่อสื่อสาร what, when, how และ with who
Internal communication การสื่อสารภายใน	7.4.2			พิจารณา compliance obligations กระบวนการสื่อสารทำให้คนที่ทำงานให้องค์กรช่วยส่งเสริมการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
External communication การสื่อสารภายนอก	7.4.3			ไม่มีการระบุ “deciding whether to communicate externally about significant environmental aspects” ตาม version เก่า เนื่องจาก 7.4.1 ได้กำหนดไว้ครอบคลุมแล้ว
Documented information (title only) เอกสาร สารสนเทศ	7.5	4.4.4	Documentation	
General ทั่วไป	7.5.1			“documented information” ใช้แทนคำว่า “documents” and “records”
Creating and updating การจัดทำและทำให้เป็นปัจจุบัน	7.5.2	4.4.5	Control of documents	ต้องมั่นใจว่ามีรูปแบบและสื่อที่เหมาะสม
		4.5.4	Control of records	
Control of documented information การควบคุมเอกสารสารสนเทศ	7.5.3	4.4.5	Control of documents	ต้องมีการควบคุมพอเพียง
		4.5.4	Control of records	

8. Operation การดำเนินการ

ISO 14001:2015		ISO 14001:2004		Guidance
Clause title	Clause number	Clause number	Clause title	
Operation (title only) การดำเนินการ	8	4.4	Implementation and operation (title only)	
Operational planning and control การวางแผนและการควบคุมการดำเนินการ	8.1	4.4.6	Operational control	ต้องมีการวางแผนและการควบคุมการดำเนินการ มีการควบคุมกระบวนการไม่ให้เบี่ยงเบนจาก compliance obligations, the policy และ objectives. มีข้อกำหนดเพื่อควบคุมการเปลี่ยนแปลงที่ได้วางแผน และทบทวนการเปลี่ยนแปลงที่ไม่ได้ตั้งใจ ต้องควบคุม outsourced processes โดยตรงหรือทางอ้อม (influence) ต้องระบุข้อกำหนดการจัดซื้อ พิจารณาข้อกำหนดในการออกแบบ พิจารณาความจำเป็นในการให้ข้อมูลของผลิตภัณฑ์/บริการ อาทิ การส่งมอบสินค้า การใช้ และการกำจัดเมื่อหมดอายุโดยพิจารณาจาก life cycle perspective
Emergency preparedness and response การเตรียมความพร้อมและตอบสนองต่อเหตุฉุกเฉิน	8.2	4.4.7	Emergency preparedness and response	วางแผนการดำเนินการป้องกันหรือบรรเทาผลกระทบจากเหตุฉุกเฉิน ทบทวนและแก้ไข procedure หลังการทดสอบแผน

9. Performance evaluation การประเมินสมรรถนะ

ISO 14001:2015		ISO 14001:2004		Guidance
Clause title	Clause number	Clause number	Clause title	
Performance evaluation (title only) การประเมินสมรรถนะ	9	4.5	Checking (title only)	
Monitoring, measurement, analysis and evaluation การเฝ้าระวัง การวัด การวิเคราะห์ และการประเมิน	9.1	4.5.1	Monitoring and measurement	
General ทั่วไป	9.1.1			ข้อกำหนดมีรายละเอียดที่เจาะจงเพิ่มขึ้น เจาะจงเรื่อง evaluation of performance และการใช้ indicators

ISO 14001:2015		ISO 14001:2004		Guidance
Clause title	Clause number	Clause number	Clause title	
Evaluation of compliance การประเมินการสอดคล้อง	9.1.2	4.5.2	Evaluation of compliance	มีเรื่องการรักษาความรู้และความเข้าใจในสถานะของความสอดคล้อง
Internal audit (title only) การตรวจประเมินภายใน	9.2	4.5.5	Internal audit	
General ทั่วไป	9.2.1			ไม่มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ
Internal audit programme โปรแกรมการประเมินภายใน	9.2.2			ต้องพิจารณาการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อการทำงาน internal audit programme
Management review การทบทวนฝ่ายบริหาร	9.3	4.6	Management review	สิ่งที่ต้องพิจารณาเพิ่มเติมใน management review เช่น - Changes in external and internal issues - the needs and expectations of interested parties และ - risks and opportunities การพิจารณา environmental performance รวมถึง trends ของ - nonconformities and corrective actions - monitoring and measurement results - conformity with compliance obligations - audit results. ต้องการให้ทบทวน opportunities for continual improvement มากกว่า recommendations for improvement outputs รวมถึงโอกาสเพื่อปรับปรุงในการรวมระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมกับกระบวนการทางธุรกิจอื่นๆ และทิศทางเชิงกลยุทธ์

10. Improvement การปรับปรุง

ISO 14001:2015		ISO 14001:2004		
Clause title	Clause number	Clause number	Clause title	
Improvement (title only) การปรับปรุง	10			New requirement. ระบุ Opportunities for improvement และการดำเนินการเพื่อบรรลุผลของEMS
General ทั่วไป	10.1			
Nonconformity and corrective action สิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดและการปฏิบัติการแก้ไข	10.2	4.5.3	Nonconformity, corrective action and	ไม่มีข้อกำหนดเรื่อง preventive action แต่มีหลักการของ preventive action ใน 4.1 Understanding the organisation and its context และ 6.1 Actions to address risks and opportunities การป้องกันการเกิดซ้ำของปัญหาต้องรวมถึงการระบุว่ายังคงมีความไม่สอดคล้องที่คล้ายคลึงกันอยู่หรือไม่ มันอาจมีแนวโน้มจะเกิดขึ้น หรือไม่
Continual improvement การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง	10.3			New requirement. EMS ต้องปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อบรรลุ environmental performance

Annex

ISO 14001:2015		ISO 14001:2004	
Clause title	Clause number	Clause number	Clause title
Guidance on the use of this International	Annex A	Annex A	Guidance on the use of this International
Correspondence between ISO 14001:2015 and	Annex B		
		Annex B	Correspondence between ISO 14001:2004 and ISO 9001:2000
Bibliography			Bibliography
Alphabetical index of terms	Index		

 หัวข้อที่เพิ่มขึ้น